

Seat No. : _____

FB-107

February-2025

M.A., Sem.-I

402 : Gujarati

(ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચનાઓ : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1. આચાર્ય ભરતે આપેલા રસસૂત્રની ચર્ચા કરી, રસાભાસ વિશે વિગતે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

1. આચાર્ય ભરતનું રસસૂત્ર સમજાવી, અભિનવ ગુપ્તની રસવિષયક વિચારણાની વિશેષતાઓ તપાસો. 14

2. આનંદ વર્ધનના ધ્વનિ સિદ્ધાંત વિશે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

2. આનંદ વર્ધનનો ધ્વનિ સંપ્રદાય સમજાવી, તેના પ્રકારોની નોંધ તૈયાર કરો. 14

3. કુંતકની વક્રોક્તિની વિભાવના સમજાવી, કુંતકના વક્રોક્તિ સિદ્ધાંતની સ્પષ્ટતા કરો. 14

અથવા

3. કુંતકે આપેલી વક્રોક્તિની વ્યાખ્યા આપી, વક્રતાના પ્રકારોની વિગતે ચર્ચા કરો. 14

4. પંડિત જગન્નાથના રમણીયતા વિચારની સદૃષ્ટાંત ચર્ચા કરો. 14

અથવા

4. પંડિત જગન્નાથે આપેલી રમણીયતાની વિભાવના સમજાવી, તેના પ્રકારોની વિશેષતાઓ જણાવો. 14

5. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો :

14

- (1) શંકુકના રસવિચાર અંગેના વાદનું નામ આપો.
(a) ભુક્તિવાદ (b) અનુમિતિવાદ
(c) ઉત્પત્તિવાદ (d) અભિવ્યંજનાવાદ
- (2) ભુક્તિવાદના પ્રણેતાનું નામ જણાવો.
(a) ભદ્ર નાયક (b) શંકુક (c) અભિનવ ગુપ્ત (d) લોલ્લટ
- (3) આચાર્ય ભરતના મતે સ્થાયી ભાવોની સંખ્યા જણાવો.
(a) પાંચ (b) સાત (c) નવ (d) આઠ
- (4) ધ્વનિ સિદ્ધાંતની સ્થાપના કરનાર વિદ્વાનનું નામ જણાવો.
(a) કુંતક (b) આચાર્ય ભરત (c) આનંદ વર્ધન (d) શંકુક
- (5) ધ્વનિના પ્રકારોની સંખ્યા જણાવો.
(a) ત્રણ (b) ચાર (c) બે (d) પાંચ
- (6) આનંદ વર્ધનના ગ્રંથનું નામ આપો.
(a) ધ્વન્યાલોક (b) કાવ્યપ્રકાશ
(c) નાટ્યશાસ્ત્ર (d) વક્રોક્તિ જીવીતમ્
- (7) કુંતકે ગણાવેલા કાવ્યના માર્ગોની સંખ્યા જણાવો.
(a) ચાર (b) પાંચ (c) ત્રણ (d) બે
- (8) કુંતકે કયા ગ્રંથમાં વક્રોક્તિની કારિકાઓની રચના કરી છે ?
(a) કાવ્યપ્રકાશ (b) નાટ્યશાસ્ત્ર
(c) રસગંગાધર (d) વક્રોક્તિ જીવીતમ્
- (9) વર્ણવિન્યાસ વક્તા એટલે શું ?
- (10) 'રસગંગાધર' ગ્રંથના કર્તાનું નામ આપો.
(a) આચાર્ય ભરત (b) જગન્નાથ (c) કુંતક (d) આનંદ વર્ધન
- (11) પંડિત જગન્નાથે ગણાવેલા કાવ્યના પ્રકારોમાંથી પ્રથમ પ્રકારનું નામ આપો.
- (12) પંડિત જગન્નાથે ગણાવેલા કાવ્યના પ્રકારોની સંખ્યા જણાવો.
(a) બે (b) ત્રણ (c) ચાર (d) પાંચ